

CERKEV-OBČESTVO ALI ZAKRAMENT ODREŠENJA

Novejši teologi so začeli o Cerkvi govoriti in pisati kot o »zakramentu odrešenja«. Kajpak Cerkev nadaljuje Kristusovo odrešilno delo, toda njeno delo za zveličanje človeških duš je samo en aspekt njenega delovanja, kajti bistveno za Cerkev je tudi to, da daje vsemogočnemu Bogu čast. To češčenje Boga pa Cerkev ne bo opravljala samo na tem svetu, ampak bo prešlo v večnost, kjer ga bo avlila vekomaj. Zato sta slava božja in odrešenje človeštva kot dva tečaja njenega delovanja, življenja in stremljenja. Vprašanje je, če je izraz »zakrament odrešenja« za Cerkev primeren, ko vendarle ne zajema njene ga celega bistva. Poleg tega pa smo vajeni da v zakramentih gledamo le sredstva posvečenja. Cerkev pa je gotovo mnogo več kot le sredstvo, saj je občestvo verujočih. Res pa je, da so Cerkev v dogmatični konstituciji imenovali »vesoljni zakrament odrešenja« (K. C. 48, 2). V svojem članku: Cerkev — zakrament odrešenja, Štefan Šteiner v 4—6 številki revije Cerkev v sedanjem svetu iz leta 1967. to ime jemlje brez dogmatične utemeljitve kot izhodiščno točko. Njegov članek pa sicer gre bolj za tem, da prikaže delovanje Cerkve v vseh njenih udih pri odrešenju sveta.

Če se sedaj ozremo na tradicionalne definicije Cerkve, potem bomo ugotovili, da Cerkev nikoli ni bila definirana kot zakrament. Kristus sam jo je najpogosteje imenoval »kraljestvo božje«, sveti Pavel jo pojmuje kot »telo Kristusovo«, sveti Tomaž pa je tudi v tem povsem kratek in jasen: »Ecclesia est congregatio omnium fidelium« (S. TH. 1, 117, 2) Klasična je definicija kardinala Belarmina: »Ecclesia est coetus hominum eiusdem christiane fidei professione et eorumdem sacramentorum communione colligatus, sub regimine legitimorum pastorum ac praecipuae unius Christi in terris vicarii Romani Pontificis.« (De contro. II. De eccl. 1, 3. c. 2) Seveda je tudi ta definicija nepopolna, ker premalo označuje nadnaravno stran Cerkve, kakor ugotavlja Ottiger. Möhlerjeva definicija je že bližja bistvu Cerkve: »Cerkev je od Kristusa ustanovljena vidna družba vseh vernikov, v kateri se po posredovanju od Kristusa urejenega nepretrganega apostolstva pod vodstvom njegovega Duha do konca sveta nadaljuje Kristusovo delovanje za posvečenje človeštva in se v teku stoletij vsi narodi vodijo nazaj k Bogu.« (Symbolik, 331)

Dr Đuro Gračanin, profesor zagrebške teološke fakultete, je mnenja, da je bistvo Cerkve v izgrajevanju lastnega življe-

nja, zakaj Cerkev s tem da posvečuje in odrešuje narode sveta, sebe izgrajuje kot kraljestvo božje na zemlji. Potemtakem je Cerkev »Communitas seipsa aedificans.«

Mar potem Cerkve ne smemo imenovati »universale salutis sacramentum«, če pa konstitucija o Cerkvi Cerkev tako označuje? Predaleč bi šli, če bi to trdili. Cerkev je brez dvoma »universale salutis sacramentum« v kolikor je tudi med nami živeči Kristus, ki nas odrešuje in posvečuje. V kolikor pa je Cerkev občestvo verujočih, so zanjo gotovo bolj primerena imena kot »coetus«, »communitas« ali »congregatio omnium fidelium«. Zelo pomenljivo je tudi ime »regnum Dei« in v novejših časih namesto »vojskujoče se Cerkve« (ecclesia militans) romarska Cerkev, ker lepo nakazuje cilj našega življenja; ki je v romanju v večno domovino. Še bolj pa bi bilo bistvo Cerkve zajeto i izrazom »coetus salutis sacramentalis« — zakramentalno občestvo odrešenja. Povdarek pri tem je seveda na občestvu odrešenja in ne toliko na zakramentu odrešenja. Morda bo kdo rekel, da je to izrazito kompromisna rešitev, in četudi je, pa vendarle bistvo Cerkve najlepše podaja.

Vilko Šolinc

KAZUISTIKA — napisao Fra Karlo Nola, profesor moralke na franjevačkoj bogosloviji u Makarskoj.

Ovo je danas jedina knjiga kod nas u tome smislu. Stigli-
ceva »Kazuistika« tiskana je 1898. god. Malo koji svećenik da
i znade za nju, a kamoli da je ima. A da je i ima, ne bi se
danas, poslije 1918, njome mogao služiti, jer je Crkveni Zakon
1918. donio u nju mnoge izmjene.

Ako svećeniku služi jedna Kazuistika, on je na hrvat-
skome jeziku neće moći naći, osim ove staroga pisca Fra Karla
Nola.

Ova »Kazuistika« ima još jednu osobinu. Dok druge Ka-
zuestike: stare, npr. Ferraris, Lehmkuhl, Genicot, pa i novije:
Palazzini i Sqnillaci sistematski obrađuju u kazusima cijelu
moralku, pa koji slučajevi nisu baš ni važni, dok ova kazuisti-
ka donosi samo izabrane slučajeve: aktualnije i teže za rje-
šenje. Svakome će svećeniku doći do potrebe kao zgodno po-
magalo.